

Покрајински завод за заштиту природе, Нови Сад, ул. Радничка бр. 20а (у даљем тексту: Завод), на основу чланова 9. и 102. Закона о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010, 91/2010–исправка, 14/2016, 95/2018 - други закон, 71/2021), а у вези са чланом 86. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, бр. 72/2009, 81/2009, 64/2010 - Одлука УС РС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 - Одлука УС РС, 50/2013 - Одлука УС РС, 98/2013 - Одлука УС РС, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019, 37/2019 – други закон, 9/2020, 52/2021 и 62/2023), Правилником о поступку спровођења обједињене процедуре електронским путем („Службени гласник РС“, бр. 96/2023), Уредбом о локацијским условима („Службени гласник РС“, бр. 87/2023) и чланом 136. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“, бр. 18/2016 и 95/2018 - аутентично тумачење и 2/2023 – одлука УС), поступајући по захтеву број ROP-PSUGZ-9275-LOC-1/2024 од 04.07.2024. године, Градске управе за комуналне послове Града Новог Сада, достављен преко Покрајинског секретаријата за енергетику, грађевинарство и саобраћај, Булевар Михајла Пупина 16, Нови Сад, поднет путем пуномоћника „ХИДРОЗАВОД – ДТД“ а.д., за издавање услова заштите природе за издавање локацијских услова за изградњу Регионалне санитарне депоније са пратећим објектима за управљање отпадом за Град Нови Сад и општине Бачка Паланка, Бачки Петровац, Беоцин, Жабал, Србобран, Темерин и Врбас, а у циљу успостављања регионалног система управљања отпадом, на к.п. бр. 106/1, 106/3, 107, 109/1, 109/3, 113/1, 113/3, 113/6, 113/8, 114/5, 115, 117, 118/1, 118/2, 118/3, 119/1, 119/4, 119/11, 119/12, 119/13, 119/14, 119/15, 120/2, 120/3, 120/4, 120/5, 123/1, 123/2, 123/3, 124, 125, 126, 127, 128/1, 128/2, 129, 130, 131, 132, 133, 135/1, 135/2, 136/2, 136/3, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156/1, 159/1, 160, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170/2, 171, 172, 173, 174, 175, 177/1, 178/3, 197/1, 197/7, 197/8, 197/16, 198/1, 199/1, 3175/1, 3177/2, 3177/3, 3177/5, 3221, 3222/3, КО Нови Сад III, дана .07.2024. године под 03 бр.020-2268/2, пуномоћник директора Наташа Пил, по Овлашћењу бр. 04 035 2118 од 01.07.2024. године, издаје

РЕШЕЊЕ

о условима заштите природе

1. Предметне катастарске парцеле бр. 106/1, 106/3, 107, 109/1, 109/3, 113/1, 113/3, 113/6, 113/8, 114/5, 115, 117, 118/1, 118/2, 118/3, 119/1, 119/4, 119/11, 119/12, 119/13, 119/14, 119/15, 120/2, 120/3, 120/4, 120/5, 123/1, 123/2, 123/3, 124, 125, 126, 127, 128/1, 128/2, 129, 130, 131, 132, 133, 135/1, 135/2, 136/2, 136/3, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156/1, 159/1, 160, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170/2, 171, 172, 173, 174, 175, 177/1, 178/3, 197/1, 197/7, 197/8, 197/16, 198/1, 199/1, 3175/1, 3177/2, 3177/3, 3177/5, 3221, 3222/3, КО Нови Сад III, на којима се планира изградња регионалне депоније са пратећим објектима за управљање отпадом, налазе се изван простора заштићених подручја за које је спроведен или покренут поступак заштите, утврђених еколошки значајних подручја, еколошких коридора од међународног значаја нити других елемената еколошке мреже Републике Србије. Са северозападне стране, у зони утицаја предметног простора налази се станиште заштићених и строго заштићених дивљих врста „Тршћаци и утрине код Немановаца и Пејићевих салаша“ (NSA18), дефинисано у Просторном плану Града Новог Сада („Сл. лист Града Новог Сада“, бр. 11/2012). Сходно наведеном, издају се следећи услови заштите природе:

- 1) На станишту заштићених и строго заштићених дивљих врста није дозвољено испуштање непречишћених и непотпуно пречишћених отпадних вода, складиштење опасних материја, одлагање чврстог отпада и других загађујућих материја, узимање земљишта за радове на депонији, као ни обављање осталих активности које нису у складу са очувањем интегритета станишта и постојећих природних вредности;
- 2) У појасу до 500 m од станишта заштићених и строго заштићених дивљих врста неопходно је спровести следеће мере заштите:
  - a. зоналним распоредом садржаја, применом одговарајућих техничко-технолошких и других решења елиминисати или ублажити негативне утицаје на живи свет;
  - b. обезбедити очување хидролошког режима неопходног за опстанак врста и станишних типова;
  - c. предузети мере којима се обезбеђују спречавање, односно смањење, контрола и санација свих облика загађивања;
- 3) Код планирања коришћења простора за изградњу регионалне депоније:
  - a. услов за изградњу тела депоније је да се дно налази изнад коте максималног нивоа подземне воде, уз примену савремених грађевинско-техничких решења и најбољих доступних техника којима се спречава продирање загађених вода са тела сметлишта, система одводних канала и пречистача у окружење;
  - b. не планирати грађевинско-техничка и друга решења којима се трајно нарушавају карактеристике хидролошког режима од којих зависи интегритет станишта и опстанак заштићених и строго заштићених дивљих врста;
  - c. планирање динамике коришћења простора за изградњу регионалне депоније вршити фазно, почев од границе досадашњег узурпираног земљишта према вишим деловима терена; коришћење забарених површина размотрити у последњој фази планирања регионалног управљања отпадом;
  - d. постојеће забарене површине унутар обухвата плана и уз његове рубове, које нису у фази коришћења за изградњу тела депоније и других садржаја, очувати у максимално могућој мери, кроз спречавање њиховог засипања и затрпавања;
- 4) Планирање заштитног зеленила вршити у складу са морфолошким и хидролошким карактеристикама терена:
  - a. простор за озелењавање резервисати на локацијама на којима се утицаји депоније на окружење најефикасније смањују, укључујући подизање и одржавање зеленила читавом дужином приобаља водотока/канала;
  - b. план озелењавања припремити на основу фитоценолошких снимања, а плављеност терена проценити на основу постојеће вегетације (типови мочварних и ливадских станишта);
  - c. високо зеленило садити дуж виших рубних делова депресије а унутар депресије очувати исконску вегетацију коју треба одржавати редовним кошењем;
  - d. фаворизовати аутохтоне дрвенасте врсте за озелењавање, уз евентуално коришћење примерака егзота за које је потврђено да се добро адаптирају датим условима средине а не спадају у категорију инвазивних (агресивних алохтоних) врста, међу којима су: циганско перје (*Asclepias syriaca*), јасенолисни јавор (*Acer negundo*), кисело дрво (*Ailanthus glandulosa*), багремац

(*Amorpha fruticosa*), западни копривић (*Celtis occidentalis*), дафина (*Eleagnus angustifolia*), пенсилвански длакави јасен (*Fraxinus pennsylvanica*), трновац (*Gledichia triachantos*), жива ограда (*Lycium halimifolium*), петолисни бршљан (*Parthenocissus inserta*), касна сремза (*Prunus serotina*), јапанска фалопа (*Reynouria syn. Fallopia japonica*), багрем (*Robinia pseudoacacia*), сибирски брест (*Ulmus pumila*);

е. што већи проценат постојеће аутохтоне вегетације задржати на површинама где се неће вршити радови на формирању тела депоније и осталих пратећих активности, на простору чија је намена заштитно зеленило, а на осталим површинама је очувати до момента отпочињања радова;

- 5) Минимални проценат озелењених површина треба да износи 30%;
- 6) Паркинг просторе равномерно покрити високим лишћарима, а слободне површине треба да садрже најмање травни покривач;
- 7) Планирати примену одговарајућих мера за очување квалитета вода, у складу са члановима 97. и 98. Закона о водама („Сл. гласник РС“, бр. 30/2010, 93/2012, 101/2016, 95/2018 и 95/2018 - др. закон), поштовањем забране испуштања непречишћених и недовољно пречишћених отпадних вода у крајњи реципијент, при чему:
  - а. квалитет пречишћеног ефлуента мора задовољавати прописане критеријуме за упуштање у крајњи реципијент, према захтевима Уредбе о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Сл. гласник РС“, бр. 67/2011, 48/2012 и 1/2016);
  - б. зауљене воде треба одвести са манипулативних асфалтних површина, до места одговарајућег предтретмана истих (преко сепаратора уља и таложника брзоталожних примеса) пре упуштања у реципијент;
- 8) Ради спречавања загађења канала (Свињарев канал, Врбак и др.) са улогом реципијента, као и за потребе очувања станишта:
  - а. вршити периодичну контролу квалитета пречишћеног ефлуента и састава муља који иде на коначно одлагање;
  - б. уколико се одлагање вишка муља из процеса пречишћавања планира на локацији која се налази у близини станишта (удаљеност до 150 m) или у зони хидролошког утицаја, исходovati посебне услове овог Завода;
- 9) Спречити контакт заштићених и строго заштићених дивљих врста са отпадом (пре свега редовним прекривањем инертним материјалом), као и са непречишћеним или делимично пречишћеним отпадним водама, коришћењем механичких препрека, звучних ефеката и сл.;
- 10) Динамику контроле угрожавајућих параметара у подземним водама планирати зависно од осетљивости подручја на загађивање. Пиезомере поставити у складу са смером, висином и правцем кретања подземних вода. Поставити најмање један пиезомер према станишту;
- 11) Грађевинско-техничким решењима у свим сегментима управљања отпадом обезбедити заштиту од акцидентног расипања, пожара и сл. Обезбедити одговарајућу изолацију објекта за складиштење секундарних сировина, као и заштиту од акцидентног испуштања у животну средину у оквиру линија преношења материјала. Управљање отпадним материјама као секундарним сировинама вршити сагласно одредбама Правилника о условима и начину

сакупљања, транспорта, складиштења и третмана отпада који се користи као секундарна сировина или за добијање енергије („Сл. гласник РС", бр. 98/10) и сродних законских аката;

- 12) Применити грађевинско-техничке мере за потребе смањења емисије испарљивих једињења сагласно Уредби о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух из стационараних извора загађивања, осим постројења за сагоревање („Сл. гласник РС", бр. 111/15 и 83/2021);
- 13) Трасе далековода, уколико је технички изводљиво, поставити на источном делу локације, уз канал и отворену барску вегетацију, тако да се избегне појас дрвећа испод жица далековода;
- 14) Појединачне трасе/линије далековода поставити што ближе једну другој, како би се заузела што мања површина мочварног станишта;
- 15) Приликом постављања стубова далековода, користити најмању неопходну површину за постављање стопе стубова и околно барско земљиште након радова вратити у првобитно стање;
- 16) Приликом избора технологија, техника и опреме за управљање отпадом, имати у виду одредбу прописану начелом превенције Закона о заштити животне средине („Сл. гласник РС", бр. 135/2004, 36/2009 - др. закон, 72/2009 – др. закон, 43/2011 одлука – УС, 14/2016, 76/2018 и 95/2018 - др. закон), према којој се заштита животне средине, поред спровођења поступка процене утицаја, остварује коришћењем најбољих расположивих и доступних технологија, техника и опреме;
- 17) Планирати примену одговарајућих мера за очување квалитета земљишта у окружењу предметног комплекса у складу са чланом 16. Закона о пољопривредном земљишту („Сл. гласник РС", бр. 62/2006, 65/2008 - други закон, 41/2009, 112/2015, 80/2017 и 95/2018 - др. закон) који се односи на забрану испуштања и одлагања опасних и штетних материја на пољопривредном земљишту и у каналима за одводњавање и наводњавање, као и поштовањем осталих мера за заштиту земљишта од деградације;
- 18) Изградња објеката чије функционисање може изазвати контаминацију тла и друге облике деградације земљишта, зависно од капацитета производње захтева планирање мера заштите у складу са одредбама Правилника о листи активности које могу да буду узрок загађења и деградације земљишта, поступку, садржини података, роковима и другим захтевима за мониторинг земљишта („Сл. гласник РС", бр. 102/2020), Прилог 1, тачка 5. Управљање отпадом;
- 19) Правна лица и предузетници дужни су да планирају примену техничких мера у циљу смањења емисије загађујућих материја из складишних и других објеката, у складу са чланом 40. Закона о заштити ваздуха („Сл. гласник РС", бр. 36/2009 и 10/2013 и 26/2021 – др. закон) који се односи на предузимање мера за спречавање и смањење загађивања ваздуха, као и сагласно другим одредбама овог Закона које се односе на стационаране и покретне изворе загађивања;
- 20) Обавезује се извођач радова да, уколико у току радова пронађе геолошка или палеонтолошка документа која би могла представљати заштићену природну вредност, иста пријави Министарству заштите животне средине као и да предузме све мере заштите од уништења, оштећења или крађе до доласка одговорног лица.

Посебни услови за рекултивацију и ремедијацију простора

- 21) Очување природних вредности станишта заштићених и строго заштићених дивљих врста и преосталог живог света некадашњег мочварног подручја Великог новосадског рита са богатим специјским и екосистемским диверзитетом подразумева и планирање одговарајућих мера рекултивације и ремедијације дела простора на коме су у досадашњем периоду на несанитаран начин одлагане отпадне материје, што је прописано условима заштите природе за израду Плана детаљне регулације регионалне депоније у Новом Саду, бр. 03 – 862/2 од 28.06.2011. године (дато у Образложењу);
  - 22) У циљу избегавања нежељених ефеката постремедијационог менаџмента, посебну пажњу треба посветити избору адекватне намене предметног локалитета након завршетка коришћења простора за одлагање отпадних материја;
  - 23) За пројекат рекултивације и ремедијације предметног простора након завршетка спроведених активности везаних за управљање отпадом, обавезно је прибавити од Завода посебне услове заштите природе;
  - 24) У складу са захтевима члана 5. став 2. Закона о заштити животне средине („Сл. гласник РС”, бр. 135/2004, 36/2009 - др. закон, 72/2009 – др. закон, 43/2011 одлука – УС, 14/2016, 76/2018 и 95/2018 - др. закон), правна и физичка лица дужна су да, између осталог, у обављању својих делатности обезбеде „рационално коришћење природних богатстава, урачунавање трошкова заштите животне средине у оквиру инвестиционих трошкова, примену прописа, односно предузимање мера заштите животне средине, у складу са законом“;
2. Ово Решење не ослобађа подносиоца захтева да прибави и друге услове, дозволе и сагласности предвиђене позитивним прописима.
  3. За све друге радове/активности на предметном подручју или промене техничке документације потребно је Заводу поднети нов захтев за издавање услова заштите природе.
  4. Уколико подносилац захтева у року од две године од дана достављања овог Решења не отпочне радове и активности за које је ово Решење о условима заштите природе издато, дужан је да од Завода прибави ново решење о условима.
  5. Подносилац захтева је ослобођен плаћања таксе за издавање овог Решења у складу са Покрајинском скупштинском одлуком о допунама покрајинске скупштинске одлуке о покрајинским административним таксама („Службени лист АПВ“, бр. 54/2021 и 52/2022 – усклађен дин. изн. и 43/2023 – усклађени дин. износ).

О б р а з л о ж е њ е

Надлежни орган - Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај, Булевар Михајла Пупина 16, Нови Сад, обратио се Заводу, у име Градске управе за комуналне послове Града Новог Сада, захтевом број ROP-PSUGZ-9275-LOC-1/2024 од 04.07.2024. године, заведеним под 03 бр. 020-2286 од 15.07.2024. године, за издавање услова заштите природе за изградњу регионалне депоније са пратећим објектима за управљање отпадом на к.п. бр. 106/1, 106/3, 107, 109/1, 109/3, 113/1, 113/3, 113/6, 113/8, 114/5, 115, 117, 118/1, 118/2, 118/3, 119/1, 119/4, 119/11, 119/12, 119/13, 119/14, 119/15, 120/2, 120/3, 120/4, 120/5, 123/1, 123/2, 123/3, 124, 125, 126, 127, 128/1, 128/2, 129, 130,

131, 132, 133, 135/1, 135/2, 136/2, 136/3, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156/1, 159/1, 160, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170/2, 171, 172, 173, 174, 175, 177/1, 178/3, 197/1, 197/7, 197/8, 197/16, 198/1, 199/1, 3175/1, 3177/2, 3177/3, 3177/5, 3221, 3222/3, к.о. Нови Сад III.

У оквиру електронског система обједињене процедуре, уз захтев је приложена следећа потребна документација:

- Идејно решење – Главна свеска – Изградња Регионалне санитарне депоније са пратећим објектима за управљање отпадом за Град Нови Сад и општине Бачка Паланка, Бачки Петровац, Беочин, Жабаљ, Србобран, Темерин и Врбас, а у циљу успостављања регионалног система управљања отпадом, Број техничке документације: Е-18/20-3, март 2024. године;
- Идејно решење – Пројекат архитектуре –Изградња Регионалне санитарне депоније са пратећим објектима за управљање отпадом за Град Нови Сад и општине Бачка Паланка, Бачки Петровац, Беочин, Жабаљ, Србобран, Темерин и Врбас, а у циљу успостављања регионалног система управљања отпадом, Број техничке документације: Е-18/20-3, бр.1/1, март 2024. године;
- Идејно решење – Пројекат депоније – Изградња Регионалне санитарне депоније са пратећим објектима за управљање отпадом за Град Нови Сад и општине Бачка Паланка, Бачки Петровац, Беочин, Жабаљ, Србобран, Темерин и Врбас, а у циљу успостављања регионалног система управљања отпадом, Број техничке документације: Е-18/20-3, бр.1/2, март 2024. године;
- Идејно решење – Пројекат конструкције – Изградња Регионалне санитарне депоније са пратећим објектима за управљање отпадом за Град Нови Сад и општине Бачка Паланка, Бачки Петровац, Беочин, Жабаљ, Србобран, Темерин и Врбас, а у циљу успостављања регионалног система управљања отпадом, Број техничке документације: Е-18/20-3, бр.2/1, март 2024. године;
- Идејно решење – Пројекат саобраћајница – Изградња Регионалне санитарне депоније са пратећим објектима за управљање отпадом за Град Нови Сад и општине Бачка Паланка, Бачки Петровац, Беочин, Жабаљ, Србобран, Темерин и Врбас, а у циљу успостављања регионалног система управљања отпадом, Број техничке документације: Е-18/20-3, бр.2/2, март 2024. године;
- Идејно решење – Пројекат хидротехничких инсталација – Изградња Регионалне санитарне депоније са пратећим објектима за управљање отпадом за Град Нови Сад и општине Бачка Паланка, Бачки Петровац, Беочин, Жабаљ, Србобран, Темерин и Врбас, а у циљу успостављања регионалног система управљања отпадом, Број техничке документације: Е-18/20-3, бр.3, март 2024. године;
- Идејно решење – Пројекат електроенергетских инсталација – Изградња Регионалне санитарне депоније са пратећим објектима за управљање отпадом за Град Нови Сад и општине Бачка Паланка, Бачки Петровац, Беочин, Жабаљ, Србобран, Темерин и Врбас, а у циљу успостављања регионалног система управљања отпадом, Број техничке документације: Е-18/20-3, бр. 4, март 2024. године;
- Идејно решење – Пројекат телекомуникационих и сигналних инсталација – Изградња Регионалне санитарне депоније са пратећим објектима за управљање отпадом за Град Нови Сад и општине Бачка Паланка, Бачки Петровац, Беочин, Жабаљ, Србобран, Темерин и Врбас, а у циљу успостављања регионалног система управљања отпадом, Број техничке документације: Е-18/20-3, бр. 5, март 2024. године;

- Идејно решење – Пројекат машинских инсталација – Изградња Регионалне санитарне депоније са пратећим објектима за управљање отпадом за Град Нови Сад и општине Бачка Паланка, Бачки Петровац, Беоцин, Жабаљ, Србобран, Темерин и Врбас, а у циљу успостављања регионалног система управљања отпадом, Број техничке документације: Е-18/20-3, бр. 6, март 2024. године;
- Идејно решење – Технолошки пројекат – Изградња Регионалне санитарне депоније са пратећим објектима за управљање отпадом за Град Нови Сад и општине Бачка Паланка, Бачки Петровац, Беоцин, Жабаљ, Србобран, Темерин и Врбас, а у циљу успостављања регионалног система управљања отпадом, Број техничке документације: Е-18/20-3, бр.7, март 2024. године;

На основу достављеног захтева и пратеће документације подносиоца захтева, утврђено је да је предмет захтева изградња регионалне депоније са пратећим објектима за управљање отпадом на к.п. бр. 106/1, 106/3, 107, 109/1, 109/3, 113/1, 113/3, 113/6, 113/8, 114/5, 115, 117, 118/1, 118/2, 118/3, 119/1, 119/4, 119/11, 119/12, 119/13, 119/14, 119/15, 120/2, 120/3, 120/4, 120/5, 123/1, 123/2, 123/3, 124, 125, 126, 127, 128/1, 128/2, 129, 130, 131, 132, 133, 135/1, 135/2, 136/2, 136/3, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156/1, 159/1, 160, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170/2, 171, 172, 173, 174, 175, 177/1, 178/3, 197/1, 197/7, 197/8, 197/16, 198/1, 199/1, 3175/1, 3177/2, 3177/3, 3177/5, 3221, 3222/3, КО Нови Сад III. Плански основ за изградњу представљају следећа документа:

- План генералне регулације регионалне депоније и далековода 110 kV ТС Нови Сад 3 – ТС Нови Сад 4 у Новом Саду („Сл. лист Града Новог Сада“, бр. 24/2021);
- Регионални просторни план Аутономне Покрајине Војводине до 2020. године, („Службени лист АПВ“, бр. 22/2011);
- Просторни план Града Новог Сада („Службени лист Града Новог Сада“, бр. 11/2012);
- Генерални план града Новог Сада до 2021. године, („Службени лист Града Новог Сада“, бр. 39/06);
- План генералне регулације насељеног места Каћ („Службени лист Града Новог Сада“, бр. 23/2013);
- План генералне регулације насељеног места Степановићево, („Службени лист Града Новог Сада“, бр. 26/2013);
- Просторни планови општина Бачка Паланка, Бачки Петровац, Беоцин, Жабаљ, Србобран, Темерин и Врбас, које је израдио ЈП “Завод за урбанизам Војводине”, Нови Сад, 2007-2014. године;
- Локални план управљања отпадом за Град Нови Сад, 2010. године („Службени гласник РС“, број 36/09);
- Локални планови управљања отпадом за општине Бачка Паланка, Бачки Петровац, Беоцин, Жабаљ, Србобран, Темерин и Врбас, које је израдио ФТН Универзитета у Новом Саду, 2011. године.

Планом генералне регулације простора за мешовиту намену у северном делу града, дуж путева М-7 и Е-75 у Новом Саду („Службени лист Града Новог Сада“, бр. 30/2014, 35/2019 и 9/2020), коме припада део предметног простора, одређено је да „слободне површине унутар радних простора треба да буду озелењене високим и квалитетним биљкама, а учешће зелених површина зависи од величине комплекса и креће се у распону од 20% до 50%“.

Увидом у достављену документацију и документацију коју води овај Завод утврђено је да се предметна локација налази изван простора заштићених подручја за које је спроведен или покренут поступак заштите, утврђених еколошки значајних подручја, еколошких коридора од међународног значаја нити других елемената еколошке мреже Републике Србије. Међутим, предметни простор налази се у зони утицаја на станиште заштићених и строго заштићених дивљих врста „Тршћаци и утрине код Немановаца и Пејићевих салаша“ (NSA18), односно део простора налази се унутар заштитне зоне која износи 500 метара од границе станишта. Наведено станиште представља еколошки значајно подручје и регистровано је у бази података еколошке мреже Републике Србије на основу Правилника о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива ("Службени гласник РС", бр. 05/2010, 47/2011 и 32/2016). За заштиту станишта неопходно је елиминисати или ублажити могуће негативне утицаје са предметног простора на живи свет, превасходно очувањем квалитета животне средине, а у складу са мерама прописаним Уредбом о еколошкој мрежи („Службени гласник РС“, бр. 102/2010).

Везано за предметни простор, у претходном периоду овај Завод издао је услове за План детаљне регулације регионалне депоније у Новом Саду (бр. 03 – 862/2 од 28.06.2011. године) решавајући по Захтеву ЈП „Урбанизам“ из Новог Сада за потребе планирања регионалног система управљања отпадом. Решавајући по Захтеву Сектора за просторно и урбанистичко планирање Градске управе за урбанизам и грађевинске послове (бр. V-35-836/18 од 23.01.2019., за примљен 25.01.2019. године), овај Завод издао је услове за потребе израде Плана генералне регулације регионалне депоније и далековода 110kV ТС Нови Сад 3 - ТС Нови Сад 4 у КО Нови Сад (бр. 03 – 196/3 од 01.03.2019. године). Простор обухваћен планском и пројектном документацијом је део некадашњег Великог новосадског рита који је представљао станиште заштићених врста. Овај рит до средине 20. века био значајно мочварно станиште са изузетно богатим специјским и екосистемским диверзитетом. У другој половини прошлог века обимним хидромелиоративним радовима у широј околини и радом градске депоније дошло је до драстичног нарушавања природних вредности подручја и губљења већине значајних природних карактеристика тог подручја. Простор на коме се у досадашњем периоду одлагао отпад и планирана регионална депонија налазе се у бившем кориту реке Дунав које је крајем деветнаестог века било део редовно плављеног мочварног подручја Рита, а почетком двадесетог века још је било повезано са бочним краком реке преко вокова. Досадашњим начином рада на депоновању отпада дошло је до појаве забарених површина насталих од веома загађене процедне воде (филтрата) са тела депоније, као и до загађења прве издани. Несанитарним одлагањем отпада угрожен је квалитет животне средине ширег окружења, као и преостали биљни и животињски свет. Депресија источно од планиране депоније припада хидролошкој целини станишта NSA18, те се свака промена у режиму и квалитету подземних вода одражава на станиште.

У том смислу, уколико би прекривање отпада земљаним материјалом представљало једину предвиђену меру у поступку санације постојећег сметлишта, позитивни ефекат на животну средину представљао би спречавање распрострањања лакших фракција отпада у околни простор ваздушним путем, али би и даље остао присутан проблем интензивног вишегодишњег утицаја на стање квалитета околног земљишта и подземних вода.

Обезбедити одговарајуће земљишне услове за развој биљака на простору на којем треба извршити ремедијацију. Неуспеси приликом извођења ремедијације и сличних поступака којим се побољшава земљишни простор јављају се, пре свега, због непажње приликом повезивања избора врста и техника извођења са ограничењима раста на

земљишном супстрату. Земљиште се за фиторемедијацију припрема додавањем разних адитива да би се успоставила одговарајућа рН при чему се побољшава растворљивост, а самим тим и усвајање загађујућих материја (међу којима је велики проценат метала).

Гајењем биљака хиперакумулатора на земљиштима која су загађена тешким металима, могуће је за неколико година значајно смањити садржај биоприступачних облика ових супстанци у земљишту. Сматра се да постоје три групе хиперакумулатора. У прву се убрајају биљке које накопљају Cu и Co, у другу акумулатори Zn, Cd и Pb, а у трећу групу биљке које накопљају Ni. Биљке хиперакумулатори тешких метала најчешће припадају породицама Brassicaceae, Eupobiaceae, Asteraceae, Lamiaceae и Scrophulariaceae. Приликом уношења семена или целих биљака хиперакумулатора може се десити да се у земљиште унесу бактерије, гљиве и вируси опасни по аутохтону микрофлору и самоникле биљне врсте. Као мере предострожности врши се стерилизација семена и узгајање биљака у земљи познатог састава, међутим управо у ризосфери хиперакумулатора налазе се микроорганизми који поспешују процес фитоекстракције. Бактерије у ризосфери *Allysum murale*, најзначајнијег хиперакумулатора Ni, омогућавају боље усвајање овог метала и до 33%. Ове бактерије могу да омогуће и врстама које нису хиперакумулатори да усвајају метале и на тај начин угрозе ланац исхране. Већина хиперакумулатора је веома отпорна и веома су захвални за култивацију. По својим особинама могу се сврстати у корове јер се брзо репродукују, расту у неповољним условима и адаптирани су на широки спектар срединских услова. Један од разлога зашто се фиторемедијацији прилази са опрезношћу је опасност да се хиперакумулатори прошире са површина које се опорављају и постану инвазивне коровске врсте. Зато је неопходно добро познавање хиперакумулатора и области у којој ће се процес фиторемедијације вршити као и мониторинг и контрола у циљу спречавања ширења хиперакумулатора ван третираног подручја. Уколико постоји опасност од ширења, утврдити да ли би хиперакумулатор у новој средини могао да опстане и какве би то последице имало по аутохтону флору. Приликом избора врста хиперакумулатора, водити рачуна о чињеници да су они потенцијално токсични за екосистеме. Иако је већина хиперакумулатора нејестива због високог садржаја алкалоида и метала, присуство других врста биљака може привући крупне хербиворе и изложити их ризику од тровања. Међутим, док се крупни хербивори крећу по великим површинама у потрази за храном, мањи хербивори и територијалне животиње као што су ровчице и други глодари, имају ограничену површину кретања и остају на територији близу загађених површина. Примена мера заштите дивљих животиња подразумева стављање ограда, употребу ометајућих звукова, гајење агресивних биљних врста по ободима третираних површина да би се изоловале биљке хиперакумулатори су једни од начина да се губици, ако не потпуно спрече, онда бар сведу на најмању могућу меру.

Посебну пажњу треба посветити избору адекватне намене простора након изведене ремедијације. Промена намене простора може бити узрок појави нежељених ефеката или неуспеха постремедијационог менаџмента, уколико таква промена није предвиђена пројектом. Ова појава је честа када се жели што јефтинијим поступком и за краће време од времена предвиђеног пројектним решењем окончати ремедијација и отпочети са коришћењем земљишног простора у намене које су захтевније од оних које су првобитно предвиђене.

Увидом у Покрајински регистар заштићених природних добара и документацију Завода, а у складу са прописима који регулишу област заштите природе, утврђени су услови заштите природе из диспозитива овог решења.

Услови прописани подтачкама 1 - 3. израђени су у складу са чланом 14. Закона о заштити природе, према коме се „заштита биолошке разноврсности остварује спровођењем мера заштите и унапређења врста, њихових популација, природних станишта и екосистема“. Наведене мере спроводе се, између осталог, очувањем биодиверзитета у њиховом непосредном и ширем окружењу. Чланом 5. став 1. тачка 7. Закона о заштити природе изражено је начело непосредне примене међународних закона којим „државни органи и органи аутономне покрајине и органи јединице локалне самоуправе, организације и институције, као и друга правна лица, предузетници и физичка лица, при вршењу својих послова и задатака непосредно примењују општеприхваћена правила међународног права и потврђене међународне уговоре као саставни део правног система“. Закон о потврђивању Конвенције о биолошкој разноврсности („Службени лист СРЈ - Међународни уговори“, бр. 11/2001) у члану 8. указује на потребу регулисања или управљања „биолошким ресурсима важним за очување биолошке разноврсности у оквиру или ван заштићених подручја, у циљу њиховог очувања и одрживог коришћења“. У складу са Конвенцијом, неопходно је спречавати уношење ових врста, као и контролисати или искорењивати „оне стране врсте које које угрожавају природне екосистеме, станишта или (аутохтоне) врсте“.

Услови прописани подтачкама 4 - 17. израђени су у складу са чланом 21. Закона о заштити животне средине („Службени гласник РС“, бр. 135/04, 36/2009 - др. закон, 72/2009 – др. закон, 43/2011 одлука – УС, 14/2016, 76/2018 и 95/2018-др. закон) којим је дефинисан принцип интегрисане заштите природе и животне средине: „Заштита природних вредности остварује се спровођењем мера за очување њиховог квалитета, количина и резерви, као и природних процеса, односно њихове међузависности и природне равнотеже у целини“. Очување природних процеса и заштита природних вредности у антропогеном пределу захтева исте мере које су предуслов стварања здраве животне средине, а право на здраву средину обезбеђено је Уставом Републике Србије.

Услови прописани подтачком 20. односе се на члан 99. Закона о заштити природе који извођача радова упућује на поступање у случају проналажења геолошких или палеонтолошких докумената која би могли представљати заштићену природну вредност.

Услови из овог Решења су дефинисани у складу са чланом 7. став 3, 4, 5 и 7. Закона о заштити природе, по коме се заштита природе реализује „... спровођењем мера заштите природе и предела; утврђивањем услова и мера заштите природе и заштићених природних добара и предела у просторним и урбанистичким плановима, пројектној документацији, основама и програмима... од утицаја на природу... као и ублажавањем штетних последица које су настале активностима у природи“.

У вези са коришћењем простора, у члану 19. Закона о заштити животне средине се наводи да се „развојним и просторним планом утврђују зоне изградње на одређеним локацијама зависно од капацитета животне средине и степена оптерећења, као и циљева изградње унутар одређених делова на тим локацијама“. У члану 34. наводи се да је неопходно: „утврђивање мера интегрисане заштите и планирања предела које обухватају подручја изван заштићених природних добара, ради уређења дугорочне концепције, намене и организације предела и усклађивања вишенаменског коришћења простора које угрожава предео...“.

Чланом 8. Закона о заштити животне средине дефинисано је планирање, уређење и коришћење простора. Планирање и уређење простора спроводи се на основу просторних и урбанистичких планова, планске и пројектне документације, у складу са мерама и условима заштите природе. Носилац пројекта дужан је да поступа у складу са

мерама заштите природе, на начин да се избегну, или сведу на најмању меру угрожавања или оштећења природе. Према члану 9. у поступку израде планова, пројеката и активности из члана 8. Закона прибављају се услови заштите природе. Акт о условима заштите природе, између осталог, садржи процену да ли се планирани радови и активности могу реализовати са становишта циљева заштите природе.

Законски основ за доношење решења:

Закон о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010, 91/2010 - испр., 14/2016 и 95/2018 - др. закон, 71/2021); Закон о заштити животне средине („Службени гласник РС“, бр. 135/04, 36/2009 - др. закон, 72/2009 – др. закон, 43/2011 одлука – УС, 14/2016, 76/2018 и 95/2018-др. закон); Закон о водама („Службени гласник РС“, бр. 30/2010, 93/2012, 101/2016, 95/2018 и 95/2018-др. закон); Закон о заштити ваздуха („Службени гласник РС“, бр. 36/2009, 10/2013 и 26/2021 – др. закон); Закон о управљању отпадом („Службени гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010, 14/2016 и 95/2018-др.закон и 35/2023); Закон о пољопривредном земљишту („Сл. гласник РС“, бр. 62/2006, 65/2008 - други закон, 41/2009, 112/2015, 80/2017 и 95/2018 - др. закон); Закон о заштити од пожара („Службени гласник РС“, бр. 11/09 20/15, 87/2018 и 87/2018 - др. закони); Закон о потврђивању Конвенције о очувању европске дивље флоре и фауне и природних станишта („Службени гласник РС - Међународни уговори", бр. 102/2007), Закон о потврђивању Конвенције о биолошкој разноврсности („Службени лист СРЈ - Међународни уговори“, бр. 11/2001); Уредба о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС“, бр. 67/2011, 48/2012 и 1/2016); Уредба о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух из стационираних извора загађивања, осим постројења за сагоревање („Службени гласник РС", бр. 111/15 и 83/2021); Правилник о условима и начину сакупљања, транспорта, складиштења и третмана отпада који се користи као секундарна сировина или за добијање енергије („Службени гласник РС", бр. 98/2010); Правилник о листи активности које могу да буду узрок загађења и деградације земљишта, поступку, садржини података, роковима и другим захтевима за мониторинг земљишта („Службени гласник РС“, бр. 102/2020); Просторни план Града Новог Сада („Службени лист Града Новог Сада“, бр. 11/2012).

Предметне активности се могу реализовати под условима дефинисаним овим Решењем, јер је процењено да неће значајно утицати на природне вредности подручја.

На основу свега наведеног, одлучено је као у диспозитиву овог Решења.

Упутство о правном средству: Против овог решења може се изјавити жалба Покрајинском секретаријату за урбанизам и заштиту животне средине у року од 15 дана од дана пријема решења. Жалба се предаје писмено или изјављује усмено на записник Покрајинском заводу за заштиту природе.

Достављено:

- Подносиоцу захтева
- Архива

Пуномоћник директора по
Овлашћењу број 04 035 2118 од
01.07.2024. године

мр Наташа Пил